

*Výročná správa o hospodárení obce
Ružiná za rok 2021*

V Ružinej, jún 2022

OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	4
2.1 Geografické údaje	4
2.2 Demografické údaje	6
2.3 Symboly obce	6
2.4 História obce	7
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	8
2.6 Kultúra	9
2.7 Výchova a vzdelávanie	9
2.8 Hospodárstvo	9
2.9 Organizačná štruktúra obce	10
3. Rozpočet na rok 2021 a jeho plnenie	13
3.1 Príjmy	14
3.2 Výdavky	17
4. Stav a vývoj dlhu	18
5. Doplňujúce informácie k výročnej správe	19
6. Záver	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Predkladám Vám Výročnú správu obce, ktorá informuje o realizovaných aktivitách a výsledkoch, ktoré sme dosiahli v priebehu roku 2021.

Jozef Liška, v.r.
starosta obce

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

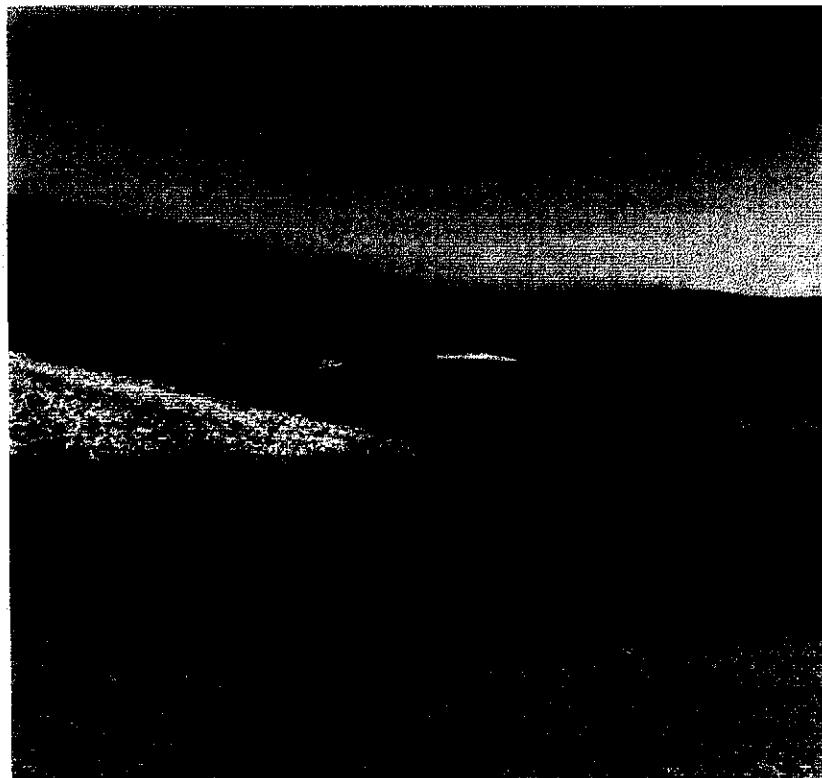
Zemepisné súradnice obce: $48^{\circ} 26' SZS$, $19^{\circ} 35' VZD$, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou – prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie. V roku 2019 začali priehradu vypúšťať z dôvodu rozsiahlej opravy objektov vodnej stavby a nevyhovujúceho technického stavu. V prevádzke je od r. 1974. Po rekonštrukcii – jej napustenie bude závislé od hydrologických podmienok. V súčasnosti sa priehrada už napúšťa.

Ružinská priehrada pred vypustením

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada po vypustení

Zdroj: Erika Urbanová

Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 5 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 77,87 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

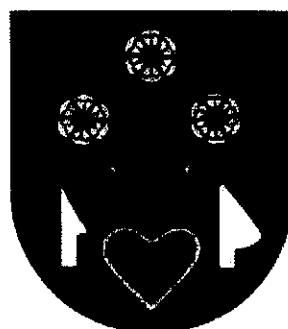
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelici a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2021: **834**

- narodení:	11
- zomrelí:	14
- prihlásení:	13
- odhlásení:	13
- počet obyvateľov k 31.12.2021:	831

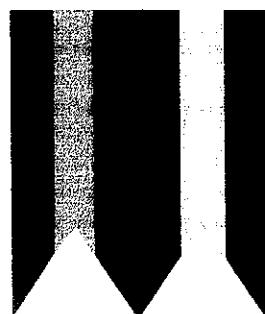
2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štítne medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnej stopke.

Vlajka obce:

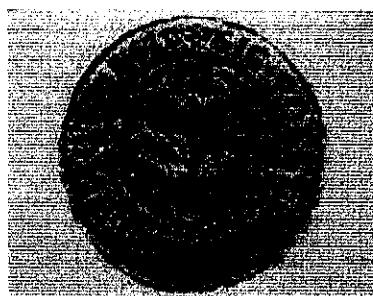

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové Šoltýske usadlosti – Lehota. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádzza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehota, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božíkovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehota ustálilo pomenovanie Ružiná, kym Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerrieslo a lemeš) s latinským kruhopisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehota“).

Obecná pečiatka z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spisali 16 poddanských domácností a 1 zemiansku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímsko-katolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružinú (r. 1786 Róscha-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradávna existovala aj banská ťažba. V mestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármí boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza: Ružiná (Rózsaszálás), malá obec, Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat, okresný súd s právomocou úradu

pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebnictve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tvz. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, nedaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Fiľakove a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobňa škrídli. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

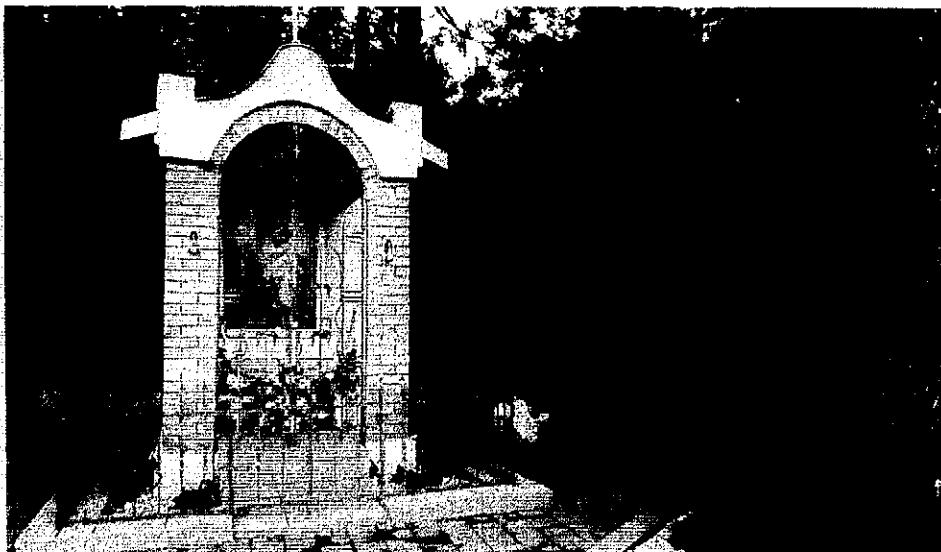
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patrona Sv. Františka z Assisi – je to jednoloďová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímskej majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Františka z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s **krížovou cestou** so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolicky kostol

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Potraviny u Babičky
- Fresch – zmiešaný tovar
- Espresso
- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác
- BUILDING JOB Liška spol. s r.o. - stavebné práce
- MOMOLAND – rekreačné zariadenie

- CAMPING Ružiná – rekreačné zariadenie
- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepný závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce: **Jozef Liška**
Zástupca starostu: Ing. Ondrej Kliment

Hlavný kontrolór obce: p. Lídia Banašová

Obecné zastupiteľstvo:
Ing. Ondrej Kliment
p. Anna Lehotačková
Ing. Ondrej Baline
Ing. Ján Iždinský
p. Jozef Fízel
p. Jozef Fajčík
p. Peter Szilágyi

Komisie:

1. Komisia pre kultúru a šport
2. Komisia stavebná a životného prostredia
3. Komisia ekonomická
4. Komisia ochrany verejného záujmu

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontrolouje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o priatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovaci poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontrolouje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez súhlasu OZ nesmie podnikať, alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administrativne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce

a orgánov OZ a je podateľňou a výpravčou písomnosti obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo:** Obecný úrad, Ružiná 102, 985 52 Dívín
- **IČO:** 00316393 **DIČ:** 2021250979
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adres, pokladňa, stavebná agenda, školská jedáleň, ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočtovníctvo, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, štatistiky...
- Hlavná kontrolórka obce
- Pomocná administratívna pracovníčka (projekt z UPSVaR od 1.7.2019 – 28.2.2021, od 1.3.2021 – trvalý pracovný pomer)
- Pomocný pracovník (projekt z UPSVaR od 1.6.2019 do 31.1.2021)
- Pomocný pracovník údržby budov a areálov (projekt z UPSVaR od 1.1.2020 – 31.5.2021)
- Vodič, údržbár, strojník – 18.5.2020 – 31.1.2021
- Koordinátor AČ
- Upratovačka OcÚ
- MŠ – riaditeľka, 2 učiteľky, upratovačka (1 učiteľka projekt z MPC Banská Bystrica od 7.9.2020 – 28.12.2021)
- ZŠ – riaditeľka, 2 učitelia, vychovávateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky
- Opatrovateľka – od 1.11.2021 – projekt z UPSVaR Lučenec

Zamestnanci na dohodu:

- Technik BOZP
- Správca internetovej stránky obce
- Právnik
- Knihovník
- Správca domu smútku
- Kontrola plynových zariadení (kurič) ZŠ, MŠ
- Učiteľ náboženstva
- Sociálna posudková činnosť
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (dotácia)
- Kosenie verejných priestranstiev, údržbárske práce....

3 Rozpočet na rok 2021 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2021. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2021 bol zostavený ako prebytkový. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov. Podľa zákona o rozpočtových pravidlach verejnej správy č. 523/2004 v znení neskorších predpisov je obec ako subjekt verejnej správy právnickou osobou zapísanou v registri organizácií, ktorý vede Štatistický úrad SR v zmysle zákona č. 5401/2001 o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2021 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 11/6 dňa 30.12.2020 ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný, t.j. príjmy = výdavky, kapitálový rozpočet ako prebytkový s prebytkom 66 500,- €. Rozpočet celkom – vrátane finančných operácií, s prebytkom 6 500,- € Bol zostavený bez programovej štruktúry v súlade s § 4 ods. 5 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Rozpočet bol zmenený trikrát:

- prvá zmena schválená dňa 9.4.2021 uznesením č. 1/25 – 1/28
- druhá zmena schválená dňa 16.12.2021 uznesením č. 7/5 – 7/46
- tretia zmena vykonaná rozpočtovým opatrením č. 3 zamestnancom obce k 31.12.2021. Koncom roka bolo vykonané rozpočtové opatrenie v zmysle Zásad o hospodárení s finančnými prostriedkami obce Ružiná. Rozpočtové opatrenie č. 3 k 31.12.2021 – o účelovo určené prostriedky zo ŠR hlavne na úseku školstva a sociálnych služieb, ktoré v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. nepodlieha schváleniu OZ. Úpravu príjmov a výdavkov zrealizovala účtovníčka obce na zreálnenie rozpočtu pred ročnou účtovnou závierkou k 31.12.2021.

Výročná správa o hospodárení Obce Ružiná za rok 2021

Upravený rozpočet k 31.12.2021 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

Rozpočet obce k 31.12.2021 v eurách

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
z toho :		
Bežné príjmy	558 854,00	655 204,00
Kapitálové príjmy	256 000,00	253 000,00
Finančné príjmy	38 000,00	34 276,00
Výdavky celkom	846 354,00	863 473,00
z toho :		
Bežné výdavky	558 854,00	598 973,00
Kapitálové výdavky	189 500,00	186 500,00
Finančné výdavky	98 000,00	98 000,00
Rozpočtové hospodárenie obce	+ 6 500,00	+ 59 007,00

Po vykonaných úpravách bol rozpočet obce prebytkový vo výške + 59 007,00 €. Bežný rozpočet bol prebytkový vo výške + 56 231,00 €, kapitálový rozpočet + 66 500,00 a finančné operácie boli schodkové v sume – 63 724,00 €.

Celkovo je možné finančné hospodárenie obce za rok 2021 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 838 268,14 € a výdavky sa čerpali vo výške 643 891,03 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške 194 377,11 €.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2021 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 838 268,14 €, čo predstavuje 88,94 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto priaznivom plnení sa podielajú bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 485 168,46 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 339 921,89 €, poplatky stravné v ŠJ 10 401,97 €, finančné operácie 2 775,82,- €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2021 objem 668 012,32 €, čo predstavuje 101,95 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 403 373,46 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 254 236,89 €, poplatky za stravné v ŠJ 10 401,97 €. V porovnaní s rokom 2020 sú bežné príjmy vyššie o 76 677,52 €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2021 dosiahli objem 385 475,81 €, čo je 103,58 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 310 010,89 €, čo predstavuje 100,00 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2020 je plnenie na tejto dani vyššie o 2 902,64 €.

Daň z nehnuteľnosti dosiahla spolu 53 243,52 €, čo je 158,74 % plnenie rozpočtu. Z tohto objemu tvorí daň z pozemkov 8 428,03 € a daň zo stavieb 44 815,49 €. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 48 005,06 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 5 238,43 EUR. K 31.12.2021 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľnosti v sume 6 175,29 EUR.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 1 131,- €, čo je 102,82 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 1 814,20 €, čo predstavuje 72,57 % plnenie. Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 357,00 €, čo je 71,40 % plnenie.

Miestny polotok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahol plnenie vo výške 18 919,20 €, čo je 84,09 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2021 obec eviduje na tejto dani nedoplatok vo výške 22 715,53 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 17 897,65 € a tým 96,48 % plnenie rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy nižšie o 22 128,68 €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518,35 €.

U **príjmov z prenájmu budov a priestorov** sa rozpočet splnil na 80,88 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 2 178,- €.

Z **prenájmu strojov** bolo získaných 0,00 €.

Na 114,25 % bol splnený rozpočet u **ostatných** poplatkov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 1 371,00 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín a správne poplatky v rámci stavebného konania.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 400,41 €, čím bol celoročný rozpočet splnený na 182,00 %. Príjmy boli získané za hlásenie v miestnom rozhlase vo výške 250,00 € a 150,41 € za predaj výrobkov, tovarov a služieb.

Z **poplatkov za MŠ** obec získala 210,00 € a z **poplatkov za ŠKD** 216,50 €, čím bol rozpočet splnený na 106,62 %.

Za **stravné** od zamestnancov obce (0cÚ, MŠ, ZŠ, ŠKD a ŠJ) bolo získaných 3 897,36 €, čo je 86,61 % plnenie rozpočtu.

Na **úrokoch** z vkladov bolo získaných 259,01 € a na **príjmoch z výťažkov lotérií** bolo obci poukázaných 40,00 €, príjmy z náhrad poistného plnenia 0,00 €.

Z **vratiek, príjmov z dobropisov a iných príjmov** bolo získaných 8 847,02 a to preplatky z ročného zúčtovania zdravotného poistenia a preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie a plynu.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2021 obci poskytnuté vo výške 254 503,00 €, čím je ročný rozpočet splnený na 99,89 %. Rozhodujúcu časť predstavujú *transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu*. Jedná sa o nasledovné transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Okresný úrad BB – odbor školstva	115 456,00	ZŠ - normatívne fin.prostr.
Okresný úrad BB – odbor školstva	2 279,00	MŠ - predškoláci
Okresný úrad BB – odbor školstva	800,00	ZŠ - vzdeláv. žiakov so SZP
Okresný úrad BB – odbor školstva	1 107,00	ZŠ - vzdelávacie poukazy
Okresný úrad BB – odbor školstva	1 145,00	ZŠ, MŠ – príspevok na špecifiká
Okresný úrad BB – odbor školstva	706,00	ZŠ–učebnice
MV SR	500,00	MŠ – projekt „Múdre hranie“
Štatistický úrad SR	3 329,22	SODB
Dobrovoľná požiarna ochrana BA	3 000,00	DHZ-doplnenie výbavy
OÚ BB-odbor starostliv. o život.prostr.	84,37	Životné prostredie-ochrana
MV SR	284,13	Hlásenie pobytu občanov a registra
MV SR	21,20	Register adres
UPSVaR Lučenec	6 020,40	Podpora výchovy k stravovacím návykom - HN
UPSVaR Lučenec	265,60	Podpora vých. k plneniu školských povinností
UPSVaR Lučenec	6 669,35	Osobitný prijemca-rodinné prípad.
UPSVaR Lučenec	1 106,59	Projekt – materiál AČ
UPSVaR Lučenec-ESF	1 279,56	Projekty UP-zamestnanci
UPSVaR Lučenec	8 198,02	Dot.-udržanie zamestnanosti MŠ – covid 19
MPC Banská Bystrica – dot. MŠ	13 631,79	Projekt MPC-asistent učiteľa
MV SR – Spoločná zodpovednosť	32 865,00	COVID 19 – celoplošné testov.
Mín. investícii, reg. rozvoja a informat. SR	55 488,66	Projekt – úpravy existujúcich chodníkov v obci
SPOLU:	254 236,89	

Granty a transfery boli účelovo učené a boli použité v súlade s ich účelom.

Zostatok dotácií z roku 2021 vo výške 62 354,33 € bol vyčerpaný do 31.3.2021 v súlade s ich účelom.

Kapitálové príjmy

Na rok 2021 boli rozpočtované kapitálové príjmy vo výške 253 000,00 €. Skutočný príjem predstavoval 167 480,00 €, čo je 66,20 %. V roku 2021 získala obec nasledovné kapitálové príjmy: - dotácia na rekonštrukciu budovy starého obecného domu 85 685,00 € - a príjem z predaja pozemkov v chatovej oblasti a IBV 81 795,00 €.

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2020 – základná a materská škola a školská jedáleň vo výške 2 775,82 € na financovanie ich výdavkov. Prostredníctvom finančných operácií sa čerpajú finančné prostriedky z rezervného fondu. V roku 2021 k čerpaniu z rezervného fondu nedošlo.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2021 sú vyčerpané vo výške 643 891,03 €, čo je 72,88 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podielajú čiastkou 594 084,18 € kapitálové výdavky 49 806,85 € a finančné operácie čiastkou 0 €.

Výdavky financované z vlastných zdrojov obce predstavujú 70,20 % z celkového objemu a výdavky financované zo ŠR a fondov predstavujú 29,80 % z celkového objemu.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 594 084,18 čo je 99,18 % plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 393 590,37 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 191 882,56 €, stravné ŠJ 8 611,25 €.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov vyššie o 12 997,35 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: výkonné a zákonodarné orgány 211 704,82 €; 99,44 %, finančné a rozpočtové náležitosti 1 185,90 €; 91,22 %, všeobecné verejné služby inde neklasifikované 0,00 €; 0,00 %, transakcie verejného dlhu 909,32 €; 95,72 %, ochrana pred požiarmi 5 194,73 €; 71,16 %, všeobecná pracovná oblasť 22 631,66 €; 111,18 %, cestná doprava 22 400,05 €, 746,67 %, nakladanie s odpadmi 31 728,09; 93,25 %, rozvoj obcí 10 365,78 €; 115,18 %, verejné osvetlenie 7 191,90 €; 100,87 %, rekreačné a športové služby 15 399,87 €; 106,94 %, kultúrne služby 4 408,86 €; 84,62 %, vysielacie a vydavateľské služby 540,68 €; 67,58 %, náboženské a iné spoločenské služby 1 567,70 €; 84,73 %, predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 80 568,78 €; 95,74 %, primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 118 177,43 €; 92,73%, vzdelávanie nedefinované podľa úrovne 11 762,97; 73,93 %, vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania 37 711,23 €; 87,67%, staroba 00,00 €; 0 %, rodina a deti 6 643,85; 100 %, sociálna pomoc občanom v HN 3 990,56 €; 96,74 %.

Bežné výdavky financované z *vlastných zdrojov* boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas, činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené z *dotácií zo ŠR a fondov* boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 185 600,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 49 806,85 EUR, čo predstavuje 26,71 % čerpanie.

a) Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice – Prístavba dvojgaráže – úhrada faktúry z roku 2020 (kvôli reklamácií podlahy), z rozpočtovaných 2105,00 € bolo skutočné čerpanie 2 105,46 EUR, čo predstavuje 100,02 % čerpanie

b) Prípravná a projektová dokumentácia

Z rozpočtovaných 9 400,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2021 v sume 10 769,00 EUR, čo predstavuje 114,56 % čerpanie.

c) Rekonštrukcia – námestie, park

Z rozpočtovaných 39 720,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2021 v sume 36 931,39 EUR, čo predstavuje 92,98 % čerpanie.

Finančné operácie

Z rozpočtovaných výdavkových finančných operácií 0,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 0,00 EUR, čo predstavuje 0,00 % čerpanie.

V oblasti finančných operácií boli príjmy z prevodu nevyčerpanej dotácie ŠR z roku 2020 na úseku základnej školy, materskej školy a školskej jedálne 2 775,82 €. Vo finančných operáciách je vykázaný prebytok 2 775,82 €.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2021 priažnivé a to aj napriek „korona kríze“, ktorá mala vplyv na výšku podielových daní.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2021 predstavovali neuhradené faktúry z bežného obchodného styku čiastku 6 249,78 €. Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2021 doručené na úrad do 15.1.2022 Dobropisy za preplatky energií k 31.12. predstavujú čiastku 2 430,24 € a boli uhradené v januári 2022.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2021 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 194 377,11 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný prebytok príjmov v porovnaní s výdavkami + 73 928,14 €.

Kapitálový rozpočet: prebytkový, v kapitálovom rozpočte vznikol prebytok 117 673,15 €.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2021.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2021 na splátkach istín úverov je 98 900,- €. V roku 2021 bola na istinách úveru uhradená čiastka 0 € a splátky úrokov z úveru boli uhradené vo výške 1 002,73 €. Krátkodobý municipálny úver 98 900,- € poskytla obci Prima Banka a.s. na nákup techniky na zimnú a letnú údržbu. Úver mal byť poskytnutý na preklenutie obdobia

pokiaľ obec obdrží dotáciu na nákup techniky. Dotácia bola schválená, ale z dôvodu prebiehajúcej kontroly obci zatiaľ poskytnutá nebola.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku **25 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

c)

Zostatok istiny k 31.12.2021	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2020	§ 17 ods.6 písm. a)
98 900,00	591 334,80	16,72 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2021	Skutočné upravené bežné prijmy k 31.12.2020	§ 17 ods.6 písm. b)
0,00	407 240,09	0,00%

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

5 Doplňujúce informácie k výročnej správe

Výsledok hospodárenia obce za rok 2021 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy je prebytok vo výške + 191 601,29 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2021.

Obec viedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje a vykazuje

Výročná správa o hospodárení Obce Ružiná za rok 2021

vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2021.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytie nasledovné:

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2021 v EUR	KZ k 31.12.2021 v EUR
Neobežný majetok spolu	2 244 104,31	2 199 931,98
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 077 900,31	2 033 727,98
Dlhodobý finančný majetok	166 204,00	166 204,00
Obežný majetok spolu	254 964,91	445 746,92
z toho :		
Zásoby	178,77	104,59
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	26 688,68	27 941,81
Finančné účty	228 097,46	417 700,52
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlišenie	120,00	0,00

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2021 v EUR	KZ k 31.12.2021 v EUR
Vlastné imanie	1 729 374,61	1 761 082,65
z toho :		
Occňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 729 374,61	1 761 082,65
Záväzky	153 564,06	305 077,84
z toho :		
Rezervy	900,00	900,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2 775,82	148 039,33
Dlhodobé záväzky	2 680,52	3 999,12
Krátkodobé záväzky	48 307,72	53 239,39
Bankové úvery a výpomoci	98 900,00	98 900,00
Časové rozlišenie	616 250,55	579 518,41

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2021 vykázaný nasledovne:

NÁKLADY

Ukazovateľ	Rok 2020	Rok 2021
Spotrebované nákupy	86 307,64	78 491,51
Služby	81 919,42	99 437,05
Oсобné náklady	397 279,06	381 632,94
Dane a poplatky	13,80	82,00
Ostatné náklady	23 799,63	21 547,32
Odpisy, rezervy, opravné položky	99 903,91	103 635,50
Finančné náklady	2 016,32	2 188,63
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery	0,00	0,00

VÝNOSY

Ukazovateľ	Rok 2020	Rok 2021
Tržby za vlastné výkony a tovar	15 081,57	11 830,73
Zmena stavu vnútroorganizač.zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	355 475,72	389 164,85
Ostat.výnosy z prevádzkovej činnosti	126 882,09	85 577,89
Zúčtovanie rezerv a oprav.položiek	1 279,10	985,00
Finančné výnosy	253,22	165,60
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpoč.príjmov	253 418,80	231 365,02
Výsledok hospodárenia pred zdanením	61 150,72	32 074,14
Splatná daň z príjmov	3,90	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	61 146,82	32 074,14

Výsledok hospodárenia vykázaný v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2021 je zisk vo výške + 32 074,14 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený vyššími výnosmi ako v daňovej, tak aj v nedaňovej oblasti. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ľarchu budúcich období.

- b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2022.
- c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2022 obec plánuje: rekonštrukciu chodníkov v obci, rekonštrukciu obecného domu a expressa, nákup mraziaceho boxu do domu smútka, a začatie IBV Záhumnie - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.
- d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.
- e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.
- f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2021.

g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2021 do 31.12.2021, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj nadálej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

*Vypracovala: Ing. Kralinská Anna
V Ružinej, dňa 22.6.2022*

Predkladá: **Jozef Liška, starosta obce**

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 8/7 dňa 28.6.2022

Použité materiály:

Drenko,J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu